

Egyetértés

POLITIKAI NAPILAP

DEBRECZEN, 1921.

III. ÉVFOLYAM, 212. SZÁM.

SZERDA, SZEPTEMBER 21.

Előfizetési ár helyben és vidéken:
Egy hónapra 50—K Félévre. . . 220—K
Negyedévre 110—K Egész évre 440—K

EGYES SZÁM ÁRA 2 KORONA.
Kapható az összes dohánytözsdeknél és az utcai árusítóknál

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Ferencz József-ut 26., I. em. (passage)
a városi bérházban.

Egy fecske

nem csinál nyarat, tartja a közmondás és hogy a közmondás igazmondás, azt fényesen bizonyítja Hegedüs Lóránt esete.

Ez a pénzügyi tudományokban tökéletes férfiú, telve bizalommal és ambícióval indult neki háromnegyed év előtt annak a nagy feladatnak, melyet egy háborúvesztett, forradalmaktól szétzillesztett és lehetetlen békeszerződéssel agyonnyomorított ország pénzügyi helyzetének helyreállítása jelent. A talpraállásba vetett rendíthetetlen hittel indult el erre a tövises útra és ime az első sokatigéző lendület után a kudarc és balsiker mindent elnyelő torka mered rája és a csufos bukás előestéjén már hangosan hangzanak az ócsárló kritikák.

Hogy volt okunk s jogunk bizni Hegedüs vállalkozásának sikerében, az kétségtelen, mert hiszen ebben még a külföld rideg pénzemberei is biztak, amikor a magyar koronát négy havi minisztersége után 2.85-tel jegyezték Zürichben. A siker azonban nagyon röpké volt, gyorsan ellillant és utána nem maradt más, mint a megbélyegző vád, a lesújtó ítélet. Lehetséges, hogy ezeknek az utólag ócsárlóknak van valami igazuk, de a kudarcot nem lehet Hegedüs szaktudásának és tiszta intencióinak rovására írni. Az egyetlen bűne, hibája az volt, hogy nem ismerte fel a politika örvényeit, nem számolt a pártok szerteágazó törekvéseivel és ami a legsúlyosabb: egymagában és kizáróan adópolitikával akarta feladatát megoldani.

Nem vette észre, hogy az adópréskből kiserkedő milliárdokat süppedő mocsár és meddő futó homok nyeli el; hogy az ország teljes társadalmi és gazdasági szervezőtlensége nem nyújt bázist alapot a súlyos adóterhek elvételére. Elszigetelten, egyedül állott reformjainak tömkelegjében nem tudva befolyást gyakorolni arra, hogy az államháztartás egyéb ágazataiban párhuzamos reformok kerüljenek tető alá. Erejét kimerítette a pártokkal való küzdelem, melyek közül egy sem állott mögötte és akik csak féltékeny szemmel nézték a „külső” embert, aki pártpolitika nélkül mert és akart országos ügyeket intézni. Most, amikor távozni készül, nem az a lényeg, hogy mi lesz ezután, hanem ki jön utána: milyen párti? Hegedüs Lóránt halálosan komoly munkáját eddig csak keserű viccek kísérték kitarítón, ezek pedig nem olyan utitársak, melyek elhoz segíthetik a küzködő vándort.

Prónay Pál letartóztatta Lehár Antal ezredesét.

Budapest, szept. 20. A kereszténypártban tegnap este élénk élet uralkodott. Megjelent a pártban Andrássy Gyula gróf is, aki tegnap érkezett haza tiszadobi birtokáról. Megjelentek Haller I., Windischgraetz Lajos herceg, Pallavicini György őrgróf, aki másféltre nem jelent meg a pártkörben.

A képviselők nagy izgalommal tárgyalták azt a nyugatmagyarországról érkezett hírt, hogy

Prónay Pál báró volt huszárezredes, aki nemrég lépett ki a hadsereg kötelékéből. Felsőörsön letartóztatta Lehár Antal báró nyugalmazott ezredesét.

aki a kormány megbízásából tartózkodott Nyugatmagyarországon.

Rakovszky István bejelentette a pártnak, hogy értesülése szerint

Lehárt már szabadon bocsájították.

A pártkörben élénk érdeklődéssel tárgyalták egyik délutáni lapnak azt a szenzációs hírt, hogy

az antant a nyugatmagyarországi kérdésben elejtette a fegyveres beavatkozás tervét és hogy Magyarország megbízottait Párisba fogják hívni, miszerint tárgyaljanak velük a nyugatmagyarországi kérdés megoldásáról.

Ez a hír még megerősítésre szorul, bár az tény, hogy az antantnak már engedékenyebb az álláspontja Magyarországgal szemben, annál is inkább, mert az antant-hoz érkezett hírek szerint

Ausztriában felfordulás készül. A vasutasok sztrájkja tovább terjed, Bécsbe a kommunisták akarják magukhoz ragadni a hatalmat.

Ausztriából két nap óta nem érkezik vonat Magyarországra. A kereszténypárt ezután a szerdai pártközi konferencia kérdésével foglalkozott.

Még nem érkezett meg a demars.

Fantasztikus hírek Nyugat-Magyarországnak köztársasággá való kikiáltásáról.

Bécs, szeptember 20. A Neues Achturbblatt jelenti Bécsujhelyről: A bécsujhelyi rendőrséggel ma közölték, hogy Friedrich István és Lingauer István képviselők kikiáltották a nyugatmagyarországi köztársaságot. Tegnap óta rövid időközökben szakadatlanul hírek érkeznek, amelyek szerint a felkelők a Burgtól keletre eső vidéken jelentékenyen megerősödtek. Gillersdorftól keletre nagy felkelő tábort állapítottak meg. A stájer határ déli részein szintén a felkelési mozgalom jelentékeny növekedését konstataálták. Mitterndorfnál is élénk tevékenységet fejtenek ki a felkelők. A felkelési mozgalomról szóló hírek napról-napra gyarapodnak és a felkelők tevékenységét pontosan megfigyelték. Ismételtlen megállapították, hogy kitűnően vannak felszerelve, puskákkal, kézigranátokkal, és gépfegyverekkel. Hochnaukirchenből a csendőrs-őrs őrzőket küldött ki a határ feldeítésére és az őrs Maltern közelében felkelőkre akadt. A véres összecsapásban az őrsvezetőt kézigranát szilánk és két lövés súlyosan megsebesítette, sebesüléseibe belehalt. A többi esti lap is közli a mind határozottabban fellépő híreszteléseket az önálló nyugatmagyarországi köztársaságnak még a mai napon leendő kikiáltásáról. A köztársaság élére

Friedrich István akar állani. Ezzel a tervvel függ össze Lehár ezredes vizsátérése Szombathelyről. A fegyveres felkelők száma a Magyarországon végrehajtott ujoncozás következtében 20-30 ezerre emelkedett.

A MTI-t illetékes helyen a következők kijelentésére hatalmazták fel: A bécsi lapoknak a nyugatmagyarországi köztársaság kikiáltásáról szóló híre épen olyan légből kapott, mint az a több ízben is megcáfolt állítás, hogy Magyarországon mozgósítanak. A Friedrich István és Lingauer Albin személyével kapcsolatos közlemények már azért is nyilvánvaló kohlományok, mert Friedrich István tudvalevően a kormány felszólítására már régen elhagyta Nyugatmagyarországot és azóta Budapesten tartózkodik. Lingauer Albin nemzetgyűlési képviselő pedig a nemzetgyűlés ülésére szintén Budapestre utazott. (MTI.)

Bécs, szeptember 20. Az esti lapok jelentése szerint a külügyi bizottságot csütörtökön délelőtt 11 órára egybehívták. A szövetségi kancellár ezen a gyűlésen közléseket tesz a nyugatmagyarországi kérdés legutóbbi fázisairól és azokról a tárgyalásokról, amelyeket a kormány időközben az antanttal folytatott. (MTI.)

Bécs, szept. 20. A Lantags-Korrespondenz szerint Alsó-ausztria tartományi kormánya nagygyűlésén ismét a Burgenlandot illető ügyekkel foglalkozott. A helyzet még mindig teljesen tisztázatlannak látszik és a magyar határon további megletések lehetőségével kell számolni. Elismerik, hogy a kormány minden lehető megtett az ország védelmére, de a határ biztosítása mindamellett továbbra is különös figyelmet igényel. — (MTI.)

Budapest, szept. 20. Illetékes helyen kijelentették, hogy az antant demarsa még mindig nem érkezett meg.

A buza ára.

— Az Egyetértés tudósítójától. —

Budapest, szept. 20. A terménytőzsdén tegnap sem volt nagy forgalom, az árak a tegnapi nívón mozogtak. Buzában mindössze 10-15 vagon kötés történt és pedig 1550-60 korona feladó állomáson. A rozs 1170-80 koronáért cserélt gazdát, míg paritás Budapest mellett 1195 korona volt. A tőzsdetanács hivatalos jegyzése szerint az árfolyamok így alakultak: Buza tiszavidéki 1540-80, fehérmegyei 1530-70, pestmegyei 1530-60, rozs 1190-1210, zab 1400-1500, tengeri 1750-1800, korpa 880-90 korona.

A korona 1-05

— Az Egyetértés tudósítójától. —

Budapest, szeptember 20. A budapesti tőzsdén a valutapiac keddi zárata a következő volt: Napoleon 1860-1880, dollár 1575-585, francia frank 3975-4075, lengyel marka 12 és fél-13 és fél, marka 565-585, lira 375-85, osztrák korona 36 egy-negyed-37 és háromnegyed, rubel 140 és fél-41 és fél, szokol 675-685, lei 595-605, dinár 1080-1105.

Zürich, szeptember 20. A devizák zárlatánál Budapest 1.05, Berlin 550, Hollandia 183, Newyork 580, London 21.60, Páris 41.10, Milánó 24.30, Prága 690, Zágráb 240, Bukarest 565, Varsó 0.13, Bécs 55.

Ezüst korona 22 egy-negyed-fél.

Az orosz bolsevikiek gyilkolnak.

Varsó, szept. 20. Kiewben 39 embert, akiket azzal vádoltak, hogy ellenforradalmi összeesküvésben vettek részt, agyonlőttek.

Csonka-Magyarország — nem ország!
Egész-Magyarország — mennyország!

Sztrájk és tüntetések Bécsben.

Megostromolták a tőzsdét.

Bécs, szept. 20. A Déli vasút és Keleti vasút pályaudvarain, valamint műhelyekben, ugyszintén a Nyugati vasút műhelyeiben ma délben sztrájk tört ki, mert ezzel akarják fizetésemelésüket kikényszeríteni. A vasúti forgalom nem szenved kétséget, bár a sztrájkoló az expressz vonatot Budapest felé való indulásában megakarták akadályozni. Remélhető, hogy a sztrájk hamarosan vége lesz.

Bécs, szept. 20. Délután fél két óra körül a Keleti, Nyugati és Déli pályaudvarokon

általános lett a sztrájk.

A délután 2 óra körül az Ostbahnhofról induló budapesti expressz nem indították el. Az indulás ügye még nem volt eldöntve s az utasok izgatottan várakoztak az indulásra s sehogysem akarták megérteni, hogy nem lehet elutazniok. Amikor befejezett tényé vált, hogy az expressz nem megy el, — óriási izgalom támadt. Az ott rekedt utasok kiabáltak, követeltek s egyesek azt hitték, hogy pézzel sok mindent el lehet érni és így próbálták a vonat indulását kieszakoztatni, de hiábavaló volt minden rábeszélés, minden pengigérés. Este minden vasuton ki fog törni a sztrájk és valószínű hogy más mnukaágra is átesap.

A sztrájkoknak jelenleg gazdasági jellege van, de később politikai következményei is lehetnek.

A sztrájk abból indult ki, hogy a vasúti munkások drágasági pótlékot kérnek, amelyet a kormány meg is ígért, de nem folyósított.

Bécs, szept. 20. A tőzsde-palota ellen délután egy óra felé tüntetők közeledtek. Körülbelül ezer vasmunkás vonult fel a Schotten-Ringen-en át, elzárva a forgalomtól a főutat. A rendőrök hamarosan megtudták, hogy tüntetés készül és felvonultak. Erre a tüntetők kisebb csoportokra oszlottak és a mellékutcákon át jutottak el a tőzsdéhez.

A tőzsdebizományosok, — akik az utcán voltak és üzleteiket bonyolították le, nem tudták előlük elmene-külni, ezért ahol érték, ott verték őket.

A rendőrség nagy készültséggel vonult fel és körülfárta a tőzsde-épületet. A tüntetők a Herren Gasse felé indultak, hogy a miniszteriumok épülete előtt is tüntessenek, — azonban a rendőrség nagy csoportba gyülekezve, utjukat állta.

A tőzsde nagytermében határtalan lett az izgalom arra a hírre, hogy a tüntetők közelednek.

Mindenki attól félt, hogy a munkások be fognak nyomulni az épületbe s így a hatalmas hausse mozgalom, amely tegnap nagy hullámokat vert fel, hamarosan megállt, az árfolyamok estek. Amikor annak a híre érkezett, hogy eltávolítják a tömeget, ismét megindult a forgalom, a

Mi történik a nemzetgyűlés csütörtöki ülésén?

Hegedüs Loránt elmondja a pénzügyi kibontakozás sikertelenségének okait.

Budapest, szeptember 20. A politikai pártok nagyban készülnek a nemzetgyűlés csütörtöki ülésére. Mint ismeretes, a miniszterelnök

szerdára pártkonferenciát hívott össze.

A meghívás nem személyeknek, hanem pártoknak szólott, így a pártok maguk határozzák el, — hogy kikkel képviseltetik magukat a konferencián. A konferencián a miniszterelnök ismertetni fogja a külügyi helyzetet és kéri fogja a pártokat, hogy a nemzetgyűlés pár nap alatt végezze el munkásságát, mert a mostani külpolitikai helyzet nem olyan, hogy hosszú ideig együtt tartsák a nemzetgyűlést. Ezért kéri, hogy

a parlament önmagát napolja el három-négy napos ülés után, mert ellenkező esetben kormányzói kéziratral napolja el a nemzetgyűlést.

amely a kormány szerint törvényes eljárás, bár sokan ennek helyességét mégis kétségbe vonják.

A pártok a miniszterelnök indítványát elfogadják, bár a Rassay-csoport és a Friedrich-párt véleménye az, hogy a külügyi helyzetnek egyenesen használna, ha a nemzetgyűlés véleményét kifejezésre juttatja és a kormánynak ez lenne fóruma, ahol nyilatkozhatna. A csütörtöki ülésen

Hegedüs Loránt pénzügyminiszter benyújtja az imdennitási javaslatot, mert az eddigi október 1-én lejár s ha nem szavazza meg a nemzetgyűlés, nem tudja október elsején a tisztviselők segélyét kiutalni. Az új államjegyek kibocsátásáról is javaslatot fog belferjeszteni. — Hegedüs a pénzügyi helyzetről is nyilatkozni fog s kifejti, milyen okok tették lehetetlenné, hogy terve megvalósuljon.

Illetékes helyen felmerült az az óhaj, hogy Hegedüs beszédének egyrészt zártulésen mondassa el, azt nevezetesen, hogy az ő távolléte alatt milyen össze-

nagy hausse újra felszínre került és az értékek kivétel nélkül a tegnapi árfolyamnál magasabban kezdtek indulni. (MTI.)

Bécs, szept. 20. A Neues Achtuhrblatt jelentése szerint a bécsi tőzsdekamara holnapra teljes ülést hívott össze, amelyen a mai eseményekre való tekintettel arról tanácskoznak, hogy vajjon ne zárjak-e be a tőzsdét. (MTI.)

A szerbek rémuralma Szabadkán.

— Az Egyetértés tudósítójától. —

Budapest, szept. 20. Baranya és Pécs kiürítése nagy örömmel töltötte el Szabadka lakosságát, — mert azt hitték, hogy a magyar hadsereg Szabadkára is be fog

geket utaltak ki, amelyeket ő nem helyeselt.

Bethlen István gróf miniszterelnök is a csütörtöki ülésen fog válaszolni Rassay és Drózdly vád-jaira, amelyre Rassay is válaszolni fog.

Rakovszky István interpellációt fog előterjeszteni a kivitelezési engedélyek körül felmerült visszaélések miatt, — amelyre nagyváradi Szabó válaszol.

Grätz Gusztáv ugyan a kormány nevében megkísérli, hogy rávegye Rakovszkyt, miszerint álljon el interpellációjától, de nem sok sikerrel, mert ha Rakovszky eláll az interpelláció elmondásától, elmondja más helyette kevésbé szerencsésebb formában.

Erekly Károly a nagytényi sertéshizláló ügyét teszi szóvá. A MOVE. kivitelezési engedélyit és szállításait Szilágyi Lajos fogja fessegetni, míg a disszidens Huszár Elemér a kisczagdapártot veszi bírálat alá. Interpellálni fog Berky Gyula is baranyai kérdésekben. — Felszólal a kisczagdák közül Dömötör Mihály is.

Egyik vezető politikus, valószínűleg Andrassy Gyula gróf,

a külügyminiszterrel kér felvilágosítást a nyugatmagyarországi helyzetről,

amire Bánffy Miklós külügyminiszter válaszol. Friedrich István és Lingauer Albin ugyane tárgyhöz személyes kérdésben szólalnak fel. A nemzetgyűlés csütörtöki ülését igen nagy érdeklődés előzi meg.

Egyik fővárosi lap írja: Hegedüs Loránt pénzügyminiszter a nemzetgyűlés első ülésén utolsó törvényjavaslatát terjeszti a nemzetgyűlés elé, amelyben felhatalmazást kér utódja részére, hogy a bankjeggy forgalmat 10 milliárdal szaporíthassa.

Budapest, szeptember 20. A kisczagdapárt helyiségében tegnap este nagyváradi Szabó, Tomsányi Pál miniszterek, Mayer János, Berky Gyula bizalmas megbeszélést tartottak, amelyen a pártközi konferencián való állásfoglalás részleteiről tárgyaltak.

vonulni. A szerb hatóságok ezért megtorlasképpen óriási adókat róttak a magyar lakosságra s mindenféle módon igyekeztek a magyar érzelmeiket üldözni. A düh és elkeseredés oly nagy erőre kapott, hogy mintegy 400 bunyevác polgár behatolt a város házára és a szerb rendőrkapitányt és egy rendőrtisztviselőt ledobták a II-ik emeletről az utcára, úgy, hogy mind a kettő szörnyen halt. (MTI)

Letartóztatások a kivitelezési panama ügyében.

Budapest, szept. 20. Pless György vizsgálóbíró ma déllőtt 10 óra körül hirdette ki Landesmann István, dr. Bence József, dr. Reiter Ferenc és Kendey György előtt végzését, amely szerint mind a négyőjük ellen fentartotta az előzetes letartóztatást. (MTI.)

Bombarobbanás a brassói repülőtéren.

Brassóból jelentik: A brassói katonai repülőtéren súlyos robbanás volt a múlt héten. Öt repülőgép bombával felszerelve próbarepülésre készült Fogaras felé, de amint az első gép elindult, a ráakasztott bomba elszakadt, ez aztán a többi is felrobbantotta.

A robbanás ereje akkora volt, hogy megreszkettette a házak falait. A repülőtéren a robbanás következtében 11 ember meghalt és sok megsebesült.

A halottak között vannak Papstonel főhadnagy, Georgescu pilóta és 9 közkatoná. A súlyosan sebesültek között van Solteanu főhadnagy és 3 katoná. A halottakat tegnap temették el díszünnepségek között.

A felvidéki kommunista agitáció kudarca.

— Az Egyetértés tudósítójától. —

Prága, szept. 20. A Narodni Listy pozsonyi távirata arról ad hírt, hogy a felvidéki kommunista párt teljes felbomlás előtt áll. A munkásság nem fizeti az illeteket és a legutóbbi gyűlésre még a párt bizalmi férfiai sem mentek el.

A „Volkstimme” című lap nem régiben agitációs hetet rendezett a lap felsegítésére, de mindössze 30 új előfizetőt tudtak szerezni. — A Kassai Magyar Ujság szintén a kommunista pártban észlelhető bomlásról ad hírt. A lap szerint a kommunista párt bomlásához nagyban hozzájárult az a körülmény, hogy az utóbbi időben a hatóságok mind élesebben kezdenek a felvilágosítást a kommunista agitációja ellen. Kassán a kommunista agitáció ellen zászlót bont a szociáldemokrata párt. A szociáldemokraták ugy számítanak, hogy a zászlóbontás után a kommunista párt máról holnapra a felére fog összezsugorodni. (MTI.)

Prága, szept. 20. A Tribuna pozsonyi távirata szerint a mostani nyomozó kereskedelmi és ipari viszonyok a felvidék egyes gyárait egyenesen végromlásba döntötték.

EGYHÁZ ÉS ISKOLA

A protestáns tábori püspökség ügye. Egyik fővárosi lap írja: A protestáns tábori püspökség ügye, mely legutóbb már a megvalósuláshoz állt közel, illetékes helyről vett értesülésünk szerint megakadt. Református részről ugyanis kifogásolják a püspökség tervezetét. A püspök személyére egyébként a tavasszal összeülő református konvent ejti meg a hármas jelölést s a három jelölt közül a kormányzó nevezi ki a püspököt. Ezuttal ugyan is a protestáns tábori püspököt a kálvinista lelkészi karból fogják kiválasztani, miután a testvérfelekezetek a püspök személyére nézve megegyeztek abban, hogy elsőbbség református felekezetű legyen a hadsereg protestáns főpásztorá. A kérdéssel a szeptember 27-én kezdődő református zsinat is behatóan foglalkozni fog. A püspök személyére nézve már megindultak a kombinációk, így politikai részről leginkább Kontra Aladár nemzetgyűlési képviselőt, óbudai református lelkészt emlegetik.

• HIREK •

Mikor láthatja meg a török menyasszony a vőlegényét?

Mostanában gyakoriak azok az újságcikkek, amelyek arról számolnak be, hogy a török nő teljesen felszabadult és hozzá az ifjú törökök uralomrajutása óta és különösen amióta Konstantinápolyt valósággal megszállták a civilizált európaiak, a török nőt már nem kötik a régi ortodox szabályok, amelyek megtiltották, hogy fátyol nélkül jelenhessen meg az utcán és hogy részt vehessen a társadalmi életben.

Most újabb cikk foglalkozik a török nő jelenlegi helyzetével és megállapítja, hogy a török nő-emancipációról szóló híradások nem felelnek meg a valóságnak. A török nő ma nem élvez több szabadságot, mint annakelőtte és a seik ül izlám épen a minap bocsátott ki egy proklamációt, amelyben megtiltja, hogy a nő fátyol nélkül mutakozzék, mert a fátyolnélküliség a fegyelmezetlenségnek és a tisztességtelenségnek jele. A proklamáció szerint a nő hírneve egyszersmind az erénye és az erénynek nincs biztosabb öre, mint a fátyol. — Tény az, hogy a mai Törökországban nem akad száz asszony közül tíz, aki vétené az ellen a szabály ellen és aki mutakozni merne fátyol nélkül. Tizenhárom éves kora óta a leánynak megtiltják, hogy nyilvánosan mutakozhassék. Később, mikor asszony lesz, csak három férfivel érintkezhetik: az apjával, a férjével és a fivérével, egész életét barátnői társaságában tölti és nem törődik mással, mint a háztartással és a gyermekek nevelésével.

Egy francia asszony beszéli, hogy a török nő olyan, mint a gyermek. Teljesen visszamaradt. Van ugyan egy modern kisebbség amely emancipálja magát, de ezekkel török ember nem áll szóba. A francia nő szerint a török asszony egész idejét a művészetnek, irodalomnak, zenének és festészetnek szenteli, de azért egyszóvalán tarthatatlan a helyzete. Csak egy tekintetben történt némi javulás. Most már a török menyasszony a házasságot megelőző reggelen megláthatja vőlegényét és ha nem tetszik neki, nem köteles hozzámenni. Megjegyzik azonban a francia asszony, hogy ilyesmi csak a legtrikább esetben fordul elő.

A közgyűlés előkészítése. A városi jog és pénzügyi bizottság e hó 21-én, szerdán délután 4 órakor ülést tart, amelyen több, a közgyűlés elé kerülő ügyet tárgyalnak.

A hadirokkantak, hadiözvegyek és hadiárva nemzeti szövetségének Hajdúvármegye és Debrecen sz. kir. város csoportja f. hó 25-én (vasárnap) d. e. 10 órakor tartja választmányi ülését a Városháza tanástermében, melyre a t. választmányi tagokat és az érdeklődőket tisztelettel meghívja az elnökség. Tárgysorozat: Ügyvezető igazgató beszámoló a szövetség elmúlt félévi működéséről.

Borzalmas gyilkosság a tolnamegyei Sándorfalván

Ötvenezer korona egy emberélet.

Rejtélyes gyilkosság történt a tolnamegyei Sándorfalván,

Kocsis Péter kocsis megölte Fazekas János gazdát és vőbefeagyva az ut szélén hagyta.

Az összeszaladt szomszédok utánaszaladtak, megfogták és a csendőrök kezére adták.

Kocsis egyáltalában nem tagadta, hogy a gyilkosságot ő követte el, ellenben megtagadott minden felvilágosítást tettének okára vonatkozóan.

A nyomozás során megállapították, hogy Kocsis áldozatától semmit el nem vett még csak meg se kísérelte, hogy valamijét magához vegye. Igen valószínű, — hogy tettét bosszúból követte el,

azonban hogy bosszujának oka mi volt, arra vonatkozóan semmi adat nem jutott a csendőrség kezébe.

Három napon keresztül megmaradt makacs hallgatása mellett, azonban a negyedik nap végre megtört. Jelentkezett, hogy vallomást akar tenni. Vallomásában elmondta, hogy

50,000 koronával tartozott Fazekasnak, ezt a pénzt megadni nem tudta, Fazekas folyton sürgette, ezért követte el a gyilkosságot.

Vallomása után visszaszállították a cellájába, ahol a további eljárást várja be.

2. Péztári jelentés. 3. Esetleges indítványok.

Festészeti és iparművészeti kiállítás. Sajó István műépítész e hó 24-én nyitja meg kép és iparművészeti kiállítását, amely elé a művész ismerősei és tisztelői nagy érdeklődéssel tekintenek. Sajó István művészete s nagy kvalitásai nem ismeretlenek a debreceni közönség előtt, amelynek már volt alkalma Sajó Istvánnak különösen iparművészeti alkotásait elismeréssel szemlélni. Ily kollektív azonban a művész még sohasem mutakozott be a debreceni közönségnek, amellyel e kiállítás hosszabb időre szóló bucsu, mivel a művész hosszabb amerikai tanulmányutára készül. A kiállítást Sajó István a Kereskedelmi Csarnokban rendezi s 24-én 10 órakor nyitja meg. A kiállítás október 2-ig lesz nyitva.

Kik kéri adójuk kétszeres számítását? A virilis jegyzék összeállításánál való figyelembevétel végett adójuk kétszeres számítását újabbán a következők kérték: Dr. Brückner Ernő, ifj. Jóna János, Szabó Mihály dr., Horváth András, Than Gyula, Czako Zsigmond dr., Debreczeni Barna dr., Lintner Sándor dr., Körsöy Kálmán dr., Hutiray József dr., Kocsár Gábor dr., Leitner Adolf dr., Márkus Jenő, Szentkirályi Tivadár.

Dr. Szaploneczay Gyula, a Belvárosi Szanatórium igazgatófőorvosa, szabadságáról hazatérkezett, rendeléseit megkezdte.

Köszönetnyilvánítás. Mindazon rokonok, barátok, szaktársak és ismerősöknek, kik szeretett rokonunk Munkás József cipésmester végtisztességételen megjelenésükkel fájdalomkat enyhíteni igyekeztek, különösen a cipész testület és Lábhefi Készítő Szövetségnek hálás köszönetet mondunk. A gyászoló család.

A Debreczeni Székely Társaság folyó évi szeptember hó 25-én, délelőtt 11 órakor a Menekültügyi kirendeltség helyiségében Simonffy-utca 1-c. I. emelet, rendkívüli közgyűlést tart, melynek tárgysorozata a következő: A választmány által javasolt tiszteletbeli tagok választása és a megüresedett tisztviselő és választmányi tagsági helyek betöltése.

A szövet ára emelkedik, dacára annak, nálam még mindig lehet 2600 koronátó kezdve divatos férfi ruhát készíttetni, elsőrendű mukával. Keresztesi uriszabó. Varga-utca 1. sz., a Piarista rendházzal szemben.

Felhívás. Felhívja az Árvaszék azokat az anyákat és gyámokat, akiknek gondozásában hósi halált halt gyárimunkásnak gyári tanonc gyermeke vagy gyámoltja van, hogy a Magyar Gyáripárosok Országos Szövetsége debreczeni fiókjának tagjai által adományozott segély-alap kamatának kiadhatása végett, a városi Árvaszéknel (Csapó-utca 19. sz., I. emelet) a hivatalos órák alatt (8—2 óráig) jelentkezzenek. Városi Árvaszék.

Önmagát dicséri az ujonnan berendezett Albert Belvárosi éttermének kitűnő, magyar, házias konyhája, gazdag választéku villásreggelije. Állandó étkezők felvételnek. Tisztviselőknek és kereskedelmi alkalmazottaknak nagy árengedmény. Városház-utca 4. szám.

Kifosztottak több vasuti kocsit. A szolnoki máv. főnökség feljelentést tett a szolnoki államrendőrségen, hogy e hó 18-án éjszaka ismeretlen tettesek több waggont föltörtek és azokból 25,000 korona értékű árut elloptak. A nyomozás szála Debreczenbe vezettek s ezért a debreczeni rendőrség a szolnoki rendőrség megkeresésére meg is indította a nyomozást, a mely eredményre is vezetett, a mennyiben a tetteseket kipuhattak s rövidesen le is tartóztatják.

Szüreti multság a Royalban e hó 25-én, vasárnap.

Nagy tűz az Ebenen. Tegnap délután nagy tűz pusztított özv. Szathmáryné ebesi tanyáján. Több kazal takarmány esett a lángok martaláknak. A tüzet a szomszédos munkások oltották el, akik több, a tűz közelében levő kazal megmentettek.

Frank Sándor női divatkereskedő, Piac-utca 42. Külföldi bevásárlásáról dus választéku női divatcikkeivel megérkezett.

Őszi és téli divatlapok nagy választékban kaphatók a „Méliusz” könyvkereskedésben.

Nagy árzuhanás Franciaországban. Párisi jelentés szerint a francia piacon az árak zuhanásszerű esése tovább tart. A rendkívüli áresés az egyre olcsóbbuló német áruk versenyére vezethető vissza. Azonban a francia ipar sohasem tud olyan olcsó szénnel és olyan alacsony munkabérekkel dolgozni, mint a német ipar.

Fejberugta a ló. Ujvárosi László hajdunánási gazdálkodó kocsisát, Kocsis Jánost, a ló, miközben vakarta, fejberugta. A szerencsétlen embert súlyos sérüléseivel eszméletlen állapotban hozták be a debreczeni közkórházba, ahol még most sem tért magához.

Szülők és tanulók figyelmébe. Az összes iskolákban használt ír-kák, füzetek, írónok, toll és tollszárak és egyéb iskolai cikkek a legolcsóbban beszerezhetők a „Méliusz” könyv- és papírkereskedésben.

Divatos férfi kalapok, sapkák, nyakkendők, őszi ujdonság FRANK IMRÉNÉL, Piac-utca 43.

A „legárvább” kijáró. A kijárási botrány lassan-lassan már odajut, ahová megboldogult panama-elődei, hogy tréfát kanyarítanak ki belőle. Az ugynevezett kijárási-adomák közül az egyik legsikerültebb ezeket mondja:

A kijáró már elvégezte „munkáját” és a panama-pénz felvétele következnék, amikor a nehéz bankok várományosát jótét lélek szállja meg és nagyhirtelen azt a kijelentést teszi, hogy ő a kérdéses pénzösszeget árva-alapra szánta. Mire azonban kimondja, már meg is bánja elhamarkodott kijelentését — a kijáró csak elszólásaiban emberbarát — és azoney pillanatban ezt a dalt kezdi dudolni:

— A faluban a legárvább én vagyok!

Hölgyeim! Ne formáltassák kalapjaikat, míg a téli idény legújabb, 45 szebbnél-szebb változatu, bécsi modelljét meg nem tekintik a Kalapüzemben, Piac-utca 9. szám.

Férfi fehérneműk, zsebkendők, harisnyák legolcsóbban szerezhettek be FRANK IMRÉNÉL, Piac-utca 43.

Lopás a villamoson. Palatic Jánosné nagykallói lakos tegnapelőtt bejött rokonai látogatására Debreczenbe. Fölszállott a Kosuth-utcai villamosra. Amikor le szállott a villamos kocsiról, akkor vette észre, hogy 20,000 kor. értékű asztrakán gallérját és boáját a villamoson felejtette. Megvárta, amíg a villamos kocsit visszatér, fölszállott arra, de akkor már a gallér és boa eltűnt. A károsult asszony följelentést tett a rendőrségen az ismeretlen tolvaj ellen.

Chován Bartók, Beyer, Zongora-iskolák és mindenféle zongora-, hegedű- és énekotlák legelőnyösebben Csáthy Ferenc zeneműkereskedésében kaphatók, Piac-utca 8. szám.

Uj villamos vasalókat, tűző lapokat egy évi, javításoknál fél évi jótállással szállít FÖLDVARI Debreczeni I. Elektrotechnikai gyár, Széchenyi-utca 55. Telefon 168.

Elloptak egy koporsót. Rimaszombathól jelentik: A közeli Bátka községben a Bornemissza-család sirboltjából ellopták a család egyik 50 éve elhunyt tagjának koporsóját. Valószínű, hogy a tettesek babonából vitték el a koporsót, mert a sirboltban található értékek érintetlenek maradtak.

Frank Sándor női divatcég-nél, Piac-utca 42. A legújabb fazonu női kötött kabátok és teljes garnitúrák nagy választékban kaphatók.

A 85 éves költőpap verse.

— Az Egyetértés tudósítójától. —

Köszöntő sorokban emlékezünk meg néhány nappal ezelőtt arról a jelentős dátumról, melyhez Könyves Tóth Kálmán Debreczen nagyírú lelképásztora, az érdemes költő és író születésének 85. évfordulójával elérkezett. A nevezetes évforduló alkalmából barátai és tisztelői megleghangú üdvözlésekkel keresték fel az ősz papot. A megnyilvánuló tisztelet és szeretet mélyen zengő hurokat pendített meg az aggastyán költő lelkében és írásra ihlette őt. Az évforduló hatása alatt szerzett, tiszta liraiságu költeményt, melyet közlésre átengedett, alábbiakban adjuk olvasóinknak:

NYOLCVANÓT ÉV HATARANÁL.
— 1837—1921. —

Mint vihartépte fa sziklabércen,
Nyolcvanöt évemmel úgy állok itt,
Letűnt időkre visszanézve, érzem
Életre kelni színes álmait.
Küzdelem a lét... sívár jutalma
Töviskoszoru véres Golgotán,
De hát kire ilyen végzet szakadna,
Leroskadjon... ez még sem járja tán.

Oh voltam én is szegény, árva gyermek,
Midőn apám kezén csörgött bilincs.
Beesukva előttem az uri termék,
Nádfedeles háznál nyílt a kilincs.
Magánosan étlen-szomjan virrasztva
Töltöttem el viharos éjszakát.
Itt vártam bájos, eszményi tavaszra,
Föl is derült... álmom valóra vált.

Röpültek éveim s még ifju fővel
Szolgáltam ott, hol Petőfi dalolt.*
Hol a szabadság vérvirága nőtt fel
Jöttem elüzni a bünt és pokolt.
Mít értem el? — multam élő tanuja
Értsétek meg, hogy ma is mit jelent.
Ifju nemzedékünk lépjen ez utra
Derüs jövő így vált fel gyászjelent.

Apai házunktól jó messze, távol
Harcoltam én, hirdetve az ígét,
De szívemben honvágy szent tüze
lángol.
Vágytam hazá... ki ne tudná miért
Debreczenbe hívtak s mint lelki-
pásztor
Apoltam itt egyházam érdekét.
De, jaj, leomlott már a régi sátor,
Szememre köd borult, napom setét.

Ma már csak tengődöm szobamba
zárva,
Nyujtsatok hát felém segédkezet!
Multam emléke, hogyha visszaszállna
Nyugalmat ad Hála s Emlékezet.
Rövid pár év s futásom véget érhet,
De áldásom veletek itt leendő.
Nem száll rideg sírba a háláérzet,
Beragyogja a multat és jelent.

Könyves Tóth Kálmán.

* Kunszentmiklósról választottak meg lelkészül 1863-ban, ahol Petőfi legszebb költeményeit írta.

Legujabb
DIVATKALAPOK

295
korona.

Herman
NÁNDOR ÉS TÁRSA
Piac-u. 10., Bikával szemben.

Rupprecht trónörököszt akarják ültetni a bajor és az osztrák trónra.

Berlin, szept. 20. Politikai körökben élénken pertraktálják azt az akciót, amely Rupprecht bajor trónörököszt bizonyos vonatkozásban Poroszország ellen akarja kijátszani. Az entente körökből származó tervnek tudvalevőleg Franciaország a mozgatója, amely így akarja Németország egységét megbontani és egyben lehetetlenné tenni Ausztriának Németországhoz való csatlakozását. A terv az, hogy Rupprecht bajor trónörökös Bajorország és Ausztria trónjára kerüljön. Bajorország és Ausztria persónál unioban egyesülnek és Rupprecht uralkodása alatt szoros nexust létesítenek más dunai állammal is. (MTI.)

Rupprecht bajor trónörökös a világháborút végigküzdötte, ahol nevezetes szerep jutott neki, a bajor csapatoknak ő volt a fővezére és hadi tettei az ellenség tiszteletét is kivívták. A nagy felfordulás óta keveset hallatott magáról és visszavonult, de Franciaország a

háboru befejezésekor kombinációba vette személyét és általa kívánja a középeurópai problémákat megoldani.

A mostani terv tehát régebbi keltű, de berlini hír szerint olyan stádiumba jutott, hogy komolyan foglalkozni kell vele

Ami Ausztriát illeti, berlini mértékadó körök szerint az ő számára a terv esetleg pénzügyi konszolidációt jelentene és az eszmének eddig is Ausztria kiváló politikusainak nagyrésze híve és igen sok előkelő személyiség is meg van nyerve. Itt úgy tudják, hogy

a bajor válság az entente vezető politikusait arra bírta, hogy a tervet most fokozott tabban lanszírozzák, hogy azal hamarosan a nyilvánosság elé lépjenek.

A tanácskozások folynak és a közeljövőben Bajorország és Ausztria életében döntő események várhatók.

Kerek ez a zsemle...

A péksüteményről, amely van is, nincs is.

Ma délen kivételesen zsemlet kívántam az ebédemhez, talán éppen azért, mert tudtam, hogy valami harc van a pékiparban és esetleg egyáltalában nem lehet kapni. Hiába, az ember rendszerint azt áhítja meg, ami éppen hiányzik. Csaldóltam. Nem hiányzott. Amint ezt megtudtam, mindjárt el is ment a kedvem tőle. Pedig csinos picikék voltak a sütemények. A kifli hasonlított egy török nő félhold diadéjához, a zsemle pedig akkorácska volt, mint egy kisebbfajta gomb egyik barátnóm télikabátján. Ez a két hasonlat még abban is találó, hogy puhábbnak sem sokkal voltak puhábbak fémfélholdnál és a csontgombnál. Tisztelem jeléül aztán nem is ettem meg őket, pedig — mint mondom — enni valóan csinosak voltak a drágák. Saját értéküknek a tudatában az egyik szegénylős pirostra volt pirulva, olyik pedig a dolyfősebb sápadtságot sugározta.

Aztán minden ok nélkül gondolkodni kezdettem: Mi is van hát tulajdonképpen a pékekkel? Sztrájkolnak vagy nem sztrájkolnak?

Az utcán megfogtam egy jó formában levő zsemleszerű embert. Véletlenül pék volt. Azok között is mester.

— Nézze, kedves mester, oszlassa el kétségeimet. Van péksztrájk, vagy nincs péksztrájk?

— Van, uram, van. A munkások lehetetlen követelésekkel jöttek, a pékipar tönkremenne, ha teljesítenék a „fehér” munkások így, a „feketé” úgy, a drágaság erre, a drágaság arra, hiszen tetszik tudni, hogy

— Természetesen, hogy ne. Szóval sztrájk van. Nincs sütemény?

— Nincs kérem, nem sütünk. Ebben a pillanatban dus kosarakkal mentek el mellettem lisztes pékinaskák. Csupa friss sütemény.

— Hát ez mi?

— Ez kérem nem péksütemény. Ez pékségd sütemény. Ők gyártanak egy párat valahol.

Megtudtam tőle, hogy a mesterek büntetés terhe mellett mondták ki a sütemény beszüntetést.

Tovább mentem s az egyik inástól kérdeztem meg: honnan hozta a sü-

teményt. A gyerek köntörfalazott, himezett-hámozott, azt mondta egy barátjától kapta, akinek egy nagynénje adta árusításra. Megnéztem a kosarat. Minden harmadik száraz volt. A gyerek nem árulta el a sütőhelyet. Megvártam, míg megvették az áruját s utána mentem.

Egy mellékutcán besurrant a péküzletbe. En is utána. Miután úgy gondoltam, hogy ez csak az a sütőde lehet, ahol a kizárt, illetve sztrájkoló munkások dolgoznak, vidám jó napot kívántam s nyilvánítottam abbéli óhajomat, hogy a „fehér”-ekkel akarok beszélni.

— Miféle fehérekkel, — kérdez a kiszolgáló menyecske.

— A kizártakkal, illetve sztrájkolókkal.

— Hát sztrájk van?

Ilyen mederben folyt a beszélgetés, míg végre az asszony megtörte tudni nem akarását s miután megmondtam, hogy újságíró vagyok, lamentációba kezdett hogy ő bizony nem tud és nem is akar tudni se kizárásról, se sztrájkokról, ő dolgozik és dolgozni is fog, akármit határoznak a mesterek és segédek. És vannak ilyenek sokan a kisebb iparosok között.

Azután még bejártam néhány utcát, láttam péksüteményt éppen eleget. Dolgoznak a mesterek is sokan, munkások is sokan és egész este nem tudom eldönteni: sztrájk van-e vagy kizárás, van-e hát sütemény, vagy nincs? A vacsorámhoz zsemlet ettem, az uzsonámhoz kiflit. Száraz volt az is mind a kettő, pedig a boltokban frissen készítenek. Hogy csinálják, hogy olyan hamar megszárad. Talán megátkozzák a nagysütők?

Néhány pék megkért, hogy ne irjam ki a nevét azért, mert ő tovább is süt süteményt, néhány munkás megkért, cáfoljam meg a sztrájk híret, arra is kértek, hogy a kizárásról hallgassak. En mindent megígértem. Meg is tartom. (k.)

Dollárt

és más idegen pénzt, aranyat, ezüztől
legelőgdrágábban veszek

Simon György
Debreczen, Kossuth-utca 1.

Nagyatádi Szabó István a vádokról.

Budapest, szept. 20. Ma délelőtt 10 órakor a földművelésügyi miniszteriumban Jászapát kerület 60 tagu küldöttsége kereste fel a földművelésügyi minisztert, hogy a kivíteli panamákkal kapcsolatban a személye ellen irányuló politikai támadásokkal szemben bizalmáról biztosítsa. A földművelésügyi miniszter Mayer János titkár kíséretében jelent meg a küldöttség előtt és a küldöttség szónokának, Silyey Aronnak beszédére a következőket válaszolta:

— Nehéz nekem mindent elmondanom, mert miniszter vagyok és azért mert az egész támadás nem ellenem irányult. — Mindent megragadtak, hogy tönkretegyenek, de még sem tudtak vádat kovácsolni ellenem. Itten arról van szó, hogy emberek üzleteket kötöttek és azt lebonyolították. Magántitkárom hivatalos aktákkal nem foglalkozhatott, minthogy az engedélyek kiadására semmiféle befolyást nem gyakorolt. A nyomozás folyamán ezek a vádak nagyon apróra zsgorodtak össze. A liszt és gabonakivitel folytán nem vontuk el az ellátatlanok szájából a kenyeret. Az állam érdekeit mindenkor a legtulsó határig megvédelmeztem s ezután is meg fogom védeni. — Hála Istennek annyi a gabonánk, hogy az ország egész szükségletét összevásárolhatjuk belőle. A malom annyi gabonát vásároltak, hogy abból az ellátatlanokat februárig elláthatjuk.

▼ SZÍNHÁZ ▼

A Csokonai-színház műsora:

21-én: Gyurkovics leányok. (tisztviselő est).
22-én: Legszebb kaland, vigjáték.
23-án: Mi falunk, népszimű.
24-én: Offenbach. operett.
25-én délután: Mi falunk, népsz.
25-én este: Romeo és Julia.
26—27—28-án: Offenbach.
29-én A), 30-án B), okt. 1-én C) berletben Offenbach.

Tisztviselő-est a Csokonai-színházban ma, szerdán. Szinre kerül a nagy sikert aratott Gyurkovics leányok.

Legszebb kaland a Csokonai-színházban. Csütörtökön este ismét műsorába illesztette az igazgatóság a budapesti Vigszínház e nagysikerű vigjátékát, mely a tegnapi estén Szabó Irma, Lux, Lukács Julia, László, Rubinyi, Heltay és Mátrai fellépésével a tegnapi előadás közönségét állandó derűtségben tartotta.

A halálautó. Szerdán és csütörtökön kerül bemutatásra a Vigszínházban A halálautó című nagy 5 felvonásos kalandtörténet. — Igazi filmszenzáció ez a kitűnő újdonság, amelyben egy 13-as számú autbusznak van nagy szerepe. Izgalmasan érdekes üldözés, hajsz és artistaszereű új trükkök tartják feszült figyelemben a közönséget. Előadások 7 és 9 órakor.

Egy cigányleány karrierje lesz a Vigszínházban legujabb szenzációs filmújdonsága, mely pénteken, szombajón és vasárnap kerül bemutatásra. Az „Uranus mozgó” szeptember 21—22-én, szerdán és csütörtökön a „Vampirok” című kalandorregény IV. részét mutatja be: Jegyelővét!

A városi statisztikai hivatal mezőgazdaságunkért.

Felkerestük a városi statisztikai hivatalát, hogy munkásságáról tájékozódjunk. A néhány hónap óta működő új intézmény máris felülmúló eredményeket ért el. Feldolgozásban levő térképek és táblák borítják el az igazgatói szoba falait és asztalait. A szorgalmas irodakisasszonyok kezében halmozást gyűl már fel az anyag. Minden irányban most kell megteremteni a hiányok pótlását, de az elért eredmény már is igen biztató. Amit különösen örömmel láttunk, hogy a hivatal rendkívül gyakorlatias munkát végez; az igazgató minden munkatervén, annak minden részletén meglátja a kettős törekvését, hogy egyrészt a városi közigazgatás és városi háztartás tökéletesítésének lehetőségeit kutatja és erre kellő tájékozódást kívánja megadni a város vezetőinek, másrészt pedig a közigazgatási gyakorlati érdekeket szolgálja, különösen pedig Debreczen tipikusan agrár-jellegének megfelelően szerfölött gondal vizsgálja a mezőgazdaság érdekeit. Nemhiába gyakorlott és tapasztalt közigazda dr. Rácz Lajos, a hivatal szervezője és vezetője, akit a debreceni mezőgazdasághoz oly sok kapcsolat fűz, de a gazdák érdekei valóban ritkán látott gondosságban is részesülnek. Ez irányú munkásságából már ki is emelkednek a következő részletek: a tavaszi vetés-statisztika ügyénél éles ellentét fejlődött ki a hivatal és az Országos Központ között, a jelentett szántóföld mennyiség kérdésében. A városi statisztikai hivatal a debreceni gazdák megbízhatóságát vitatva, ismételt vizsgálattal megállapította, hogy az eltérések onnét erednek, hogy az állami kataszterben szántóföldek gyanánt minősített földrészek közül idők során igen sok úgy elvizesedett, hogy ma már nem szántó, hanem az év egy részében vizes legelők azok, így a debreceni gazda nem is jelenthette szántóföldül az ily földrészt, még ha a kataszterben ma is szántóul van is minősítve. Az ily földrészeknek szántóból leminősítését kellene, hogy a gazdák a kataszternél kérjék, aminek elhanyagolása annál inkább csodálatos, mert adózás szempontjából is méltányos igényeiket szolgálná és a kataszter sem kifogásolná, mert sok kataszteri ivben már most fel van jegezve egyes tételeknél: víz alatt van.

Ezt, a debreceni gazdákra erőlköszően, de anyagilag is rendkívül fontos ügyet, behatóan vizsgálta a városi statisztikai hivatal. Szakértők hivatalos adatai alapján térképet is szerzett, egyelőre a határ egyik részéről az elvizesedésekről; ez a munka folyamatban van és hasonló vitáknál a debreceni gazdaközönségnek gyakorlati javára fog lenni. Ezzel kapcsolatban nemcsak a felszinen látható elvizesedéseket vizsgálta a hivatal, de a talajnedvesség részletes adatfelvételeit is munkába vette. A növénytermelésre elsőrendűen fontos ez a kérdés és összefügg a Debreczen környékén oly rendkívül fontos vízvezetések feladataival, mert

A Bácskában rabolnak a szerbek.

Szabadka, szept. 20. A bajai háromszög kiürítése óta a Bácska megszállott részein napirenden vannak a rablások. — Martalóc szerb katonák betörnek a házakba, elrabolnak gabonával ra-

kott szekereket, elhajtanak állatokat, szarvasmarhákat, aki panasza megy, 25 botot kap. Különösen a Ferenc-esatornán inneni rész lakossága szenved sokat. — (MTI.)

most horribilis károkat jelent a rendezetlenség miatt elviesedő földek, érték és hozamsökkenése.

A növénykultúra okszerű vezetése érdekében különösen fontos a statisztikai hivatal azon törekvése is, hogy talajhőmérsékleti felvételek rendszeres gyűjtését vezeti be a debreceni határ jellegzetesebb pontjairól. Az okszerű dolgozó gazda tudja e törekvést kellően értékelni.

Nyomon követi e munkát a debreceni határterület-részek feltalaj-összetételének agro-geológiai adatainak összeállítása, amely szintén a mezőgazdasági gyakorlati érdekeit szolgálja.

A földbirtok-megosztás és a birtoktestek telekkönyvi forgalmának, viszonyainak vizsgálata Debreczenben szintén igen jelentős része az ezirányú munkálatoknak.

A földbirtok adatainak és általában a bérletek ügyének vizsgálata már is láthatólag reá fog világítani a földbirtok ügy számos égető problémájára, mert a mai helyzet sok tekintetben ellentétben áll a mezőgazdasági közérdekekkel.

A földterületek megműveléséről, a terméseredményekről, talajjavításokról, a mezőgazdasági munkabérekről, állattenyésztési és állategészségügyi adatainkról láttunk még munkában gyakorlatiasan fontos felvételeket a mezőgazdaság csoportjában.

Ezenkívül azonban természetesen nem hanyagolja el a statisztikai hivatal a többi foglalkozási ágat ügyeit sem. Az igazgató szavai szerint: Debreczen most a magyar-keleti nemzetközi forgalomnak egyik, sőt legfontosabb határbázisa. Ez Debreczennek jelentőségét kereskedelmileg, de ipari szempontból is rendkívül felfokozta; különösen indokolt tehát ezen közviszonyainknak is szabatos helyzetképét megállapítani, ezáltal azoknak is javukra szolgál.

Most kerülnek sorra a munkások ügyeire figyelemmel levő, őket érdeklő munkarészek is, melyekből szintén sok jelentős pont már is valószínű kezd.

A város ez új intézménye minden dolgozó embernek javára kíván lenni, törekvéseit azonban csak úgy valószínűsíti, ha viszont minden érdekelt is megértéssel segíti elő munkálatait.

KÖZGAZDASÁG

Dér volt. Az ősz hivatalosan még csak pár nap múlva lesz, azért már igazi őszi hideg idő van. Tegnap reggel is dér volt, a mező, a falevél meghervadt, az emberek egész délig felöltötte bujva jártak-keltek. Rossz nyár volt, úgy látszik az ősz se lesz külön. Pedig kellene még a jó idő. A sok termény betakarítatlan, a szőlőre is rá férne még, ha érne, az ősz véte is hadd kelne. Az öreg emberek ugyan vigasztalnak: ha ke-

ményen kezd, majd melegebb lesz októberben.

Megérkeztek asvájai import-bikák. Budapestről jelentik: Ismeretes, hogy a földművelésügyi kormány szarvasmarha tenyészetünk minőségének fokozására svájci tenyészállatok behozatalát határozta el. Illetékes helyről vett tenyészállatok: százötven elsőrendű vörös-tarka svájci bika a közelmúlt napokban meg is érkezett és jelenleg már az országos tenyészállat-vásártelep területén van elszállásolva. A tenyész állatok azután előreláthatólag szeptember huszonharmadikán, pénteken kerülnek árverésre. Akik az állatoka látták, azt mondják, hogy az árverendő jószágok kivételesen értékesek, fajtiszták. Kikiáltási áruk minden valószínűség szerint átlagban harmincezer korona körül lesz.

Még mindig döglök az aprómarha. A debreceni városterületen folyóást döglök a baromfi. Már többször figyelmeztették a gazdákat, hogy ne hajgálják ki a dögvészt az utra, mert ezzel csak a dögvészt terjesztik; hiába ajánlják, hogy minél mélyebb gödrökbe temessék az elesett jószágot, a fára felakasztva repíti a szél. Azonban még a dögvészt is meg lehet akadályozni. Nem várjuk meg, míg a nagyobb része elhull, hanem már a vész feltünésekor a Filaxia szerm-teleptől dr. Manninger-féle Galecina oltóanyagot szerzünk be, és ezzel minden baromfit beoltunk a nyakán. Még pedig a tyúkot egy köbcentiméter, a rucát 2 köbcentiméter, libát, pulykát 3 köbcentiméter oltóanyaggal kell beoltani. A szerm még a mai viszonyok közt sem drága; egy liba árából kitelik az egész falka beoltása.

Árverés a szikgáti haszonbérre. Kedden délelőtt tartották meg a szikgáti városi földek haszonbérbe adására az árverést. A szikgáti földek egy 200 holdas részben és 80 kis parcellában kerültek árverés alá. Az árverés iránt rendkívül nagy érdeklődés nyilvánult meg, a közgyűlés terme zsúfolásig megtelt árverelőikkel. A kétszáz holdas rész haszonbérletére, amelynek kikiáltási ára 285,000 korona volt, legtöbbször igézők lettek Mező Imre és társai 482,000 koronával. A nyolcvan kisparcellás haszonbérletért 3000—4000 korona közt váltakozó összeget ígértek.

Budapesti sertésjelentés. Maradvány 360, érkezett 349 sertés és 64 süldő. Eladtak 200 sertés és 64 süldőt; maradvány összesen 509 sertés. Árak: zsirsertés öreg I. r. 80—96, fiatal nehéz 90—103, könnyű 62—106. A nagytényi sertésvásáron ugyanígy alakultak az árak.

Méhvédelmi törvényt kérnek. Az állami méhészeti szakközégek Budapestén országos értekezletet tartottak, amelyen elsősorban ragadós méhbetegségeknél az elmúlt méhészeti évben történt ijesztő elterjedésének lefolyását beszélték meg. Elhatározták, hogy a méhvédelmi törvény haladéktalan előkészítését és életbeléptetését kéri.

Szüreti
törköly eltevésére igen olcsó áron
tölgfahordók eladó.
Kiskereskedők részvénytársasága
Plac-utca 60. szám alatt.

SPORT

Zöld József a MASz. új elnöke.

A MASz. keletmagyarországi kerületének az oly tragikus körülmények között elhunyt kiváló sportember: Kovács P. tornatanár volt az elnöke. Halálával az elnöki tisztség megüresedett. A kerület sportszerető tagjainak hosszabb fáradozás, rábeszélés után sikerült Zöld József városi tanácsnokot elnöknek megnyerni, akit legutóbbi ülésében egyhangulag meg is választottak. Zöld Józsefben lelkes, értékes és kiváló erőt nyert a MASz. kerülete. Zöld nemrégiben meg aktív atléta volt a DTE.-nek s igazán vezetésre termett sportember, aki csak hasznára lesz a kerületnek. Ugyanakkor pénztárosnak Grécz János számvevőségi tisztviselőt választották meg.

Triálmérkőzés.

Október 2-án lesz Északmagyarország—Keletmagyarország válogatott csapatainak reváns mérkőzése Debreczenben. A kerület nagyban készül, hogy kiköszörülje a legutóbbi 2:0-ás vereséget s evéghől triálmérkőzést rendez, hogy a válogatott csapat összeszokjon és hogy a legjobb 11 embert válogassák ki. Az első triálmérkőzés ma, szerdán délután 4 órakor lesz a DTE pályán. A válogató bizottság határozata értelmében a kerületi kapitány felhívja a következő játékosokat, hogy ma szerdán délután pontosan jelenjenek meg felszereléssel a DTE pályán legkésőbb 4 órára. A játékosok a következők:

Szabó József, Meister, Simon Ferenc, Tárkányi Zoltán, Barta Pál, Megyery II., Fábry, Miklós DTE.
Farkas, Szolárszky I., Szolárszky II., Polonetzky II., Wampetics, Janó, Kovács DVSC.
Delhányi NyTVE.
Poroszlai, Ókrós II., Alföldy, Horváth DEAC.
Glatz Ödön, Papp, Mertin, Ulakovics DMTK.
Fried II., Baik, Keresztury, Orkényi, Deutsch, Mertin, Sipos KASE.

A MOVE—DSE rendkívüli közgyűlése. A MOVE DSE vasárnapra hirdetett közgyűlést a tagok csekély számu megjelenése miatt nem tudta megtartani. Az új közgyűlés szept. 25-én, vasárnap délelőtt 11 órakor a városháza tanástermében lesz. A rendkívüli közgyűlésen az alapszabályok módosítása is szóba kerül.

A vasárnapi bajnoki mérkőzések. A bajnoki sorsolás következő fordulójára érdekes sportot ígér. A legnagyobb érdeklődés kétségkívül a DKASE—DEAC találkozását előzi meg. A DKASE még veretlenül áll eddig, a DEAC azonban minden találkozása alkalmával meleg percekert szerzett a DKASE-nak, akkor is, mikor nem győzött felette, így most is erős küzdelemre van kilátás. — A DTE a Kisvárdai Testezőkkel küzd a bajnoki pontokért. A Kisvárdai TE az idén került be az első osztályu csapatok közé, debreceni csapatnál még nem játszott bajnoki mérkőzést. Itt is érdekes küzdelemre van kilátás.

KITŰNŐ FÉRFI-INGEK FRANK EDÉNÉL

A Munkás Testező Egyesület vezetősége és birkozó szakosztálya ma szerdán este 8 órakor fontos ügyben ülést tart a Munkás-Otthonban. Kéri a pontos megjelenést.

Középfokú iskolák labdarugó bajnoksága. Mint az elmúlt évben, úgy a mostani iskolai évadban is megtartják a középfokú iskolák I-IV. és V-VIII. osztályainak labdarugó bajnokságát. Az idén nem kieséses, hanem körmérkőzés alakjában bonyolítják le a bajnokságot. Nevezéseket Machó, Kandia-utca 6. szám alá kell küldeni.

Nyukosz hirdetemény.

A Nyukosz által termelt burgonya jövő hó elején fog a rendes tagok (nyugállományú tiszték, özvegyek és árvák) között kiadni. A kiosztás előkészítése céljából felhívom a rendes tagokat, hogy igényük megállapítása végett a következő napokon az elnöki irodában Csapó-utca 21. szám alatt délután 4-5-ig jelentkezzenek:

26-án A-tól H-ig
27-én I-től N-ig
28-án O-tól V-ig

azon rendes tagok, akik a közalkalmazottak ellátási jegyével bírnak, ezen jegyek alapján, míg azok, akik ily jegyekkel nem rendelkeznek, a rendőri bejelentési lapjaik alapján fog megállapítani. Miért is azokat magukkal hozzák. Figyelmeztetem tagjainkat, hogy csakis szoros családtagjaik (gyermek és egy cseléd után) tarthatnak igényt. A burgonya kiosztása később fog hírlapilag tudatni.

Nyukosz elnökség.

Hatósági sókiosztás.

A város közönsége részére kiutalt havi sókontingens forgalombahozatala az alábbiak szerint történik.

Kétféle minőségű hatósági só van forgalomban: Közönséges, durván darált só, melyben köleskása, nem ritkán rizskása nagyságu kristályos szemcsék vannak és finoman darált asztali só, mely őrlés tekintetében a liszt finomságához hasonló.

Az előbbinek fogyasztói maximális ára pairzaesko nélkül kilónként 13 kor. 50 fillér, az utóbbié 14 korona.

Ha a vásárolt só csomagolásához szükséges papirzaeskot a kereskedő adja, ennek árában a papirzaeskóba csomagolt só kilója után 20 fillért jogosan felszámíthat. A só eladási árába a forgalmi adó is bele van kalkulálva, külön forgalmi adót szedni nem szabad.

Kereskedők kizárólag detail eladásra közvetlenül a hatósági sóraktárból (Sturm János és Tsa sóraktára Deák Ferenc-u. 13.) a közlelmezési ügyosztály lisztosztályának utalványára kapják a vevőkörüknek megfelelő mennyiségű söt, zsákkal együtt, mázsánként ab raktár 1250 koronáért, ötven kilós, új juttazásokban bruttó für nettó mérlegeléssel. A zsák a sötal együtt a vevő tulajdonába megy át. Az az 1250 koronán felül sem zsák,

sem forgalmi adó, sem más címen felszámításnak helye nincs. Az asztali só nagyban eladási ára 1300 korona.

Intézmények, üzemek, iparvállalatok, nagyobb gazdaságok stb., ha utalványért a közlelmezési ügyosztályhoz fordulnak, a havi sósükségletük egy mázsát meghalad, ugyanugy, mint a kereskedők, mázsánként 1250 koronáért közvetlenül a sóraktárból kap hatnak darált söt, vagy 1300 koronáért asztali söt.

Debreczen, 1921 szeptember hó 21-én.

Polgármester helyett:
Zöld.

Felelős szerkesztő:
Dr. SZATAI FERENC.

Kiadja:

Debreczen sz. kir. város és a Tiszántuli református egyházkerületkönyvnyomda-vállalata.

Tisztelettel felkérjük a nagyérdemű helyi és vidéki vásárló közönséget, hogy a portál építésének tartama alatt az árusítás nem szünetel és

cipő áruinkat

a dusan felszerelt raktárunkban megtekinteni sziveskedjenek.

TURUL

cipőgyár Rt.

Debreczen
Piac-u. 48.

DOLLÁR szokol, lei és mindenteló arany és ezüst pénz vétele és eladása

Tőzsdel megbízások. Külföldi kifizetések (Devizák).

RANKAI bankirodája

Debreczen, Degenfeld-tér 6. szám (Kenyérfiac). Telefon szám 209. és Piac-utca 67. szám (Frohner-szálloda). Telefon szám 407.

KIADÓ

400 magy. hold fekete kötött talaju, uri és cselédlakásokkal, továbbá gazdasági épületekkel bőven ellátott birtok Szolnok-megyében. — Bővebbet

Böszörményi László, Miklós-u. 7.

!! Szülők és tanulók figyeimébe !!

Tankönyvek az összes elemi- és középiskolák számára, mindenféle iskolai papir, füzet, író- és rajzszerek nagy választékban kaphatók a ooo

Méliusz könyvkereskedés
zenemű-, papir- és írószerekkereskedésében
Debreczen, Ferencz József-ut (Piac-u.) 26.

Debreczen város és a Tiszántuli ref. egyházker. könyvnyomda-vállalata

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetéseik díja hétköznapokon 10 szög 15 korona, minden további szög 1 kor. 50 fillér. Vasárnap 10 szög 20 korona, minden további szög 2 kor. Vasárnap betűbőli a szavak kétféleképpen lesznek felszámítva. Vidékre: hirdetési díj postabélyegekben is beküldhető. Hirdetéseket mindenkor déli 12 óráig kérjük feladni. Telefonszám: 4.

Hivatkozunk az Egyetértés hirdetéseire.

ÁLLÁST KERESŐK

valamint akiknek alkalmazottra van szükségük, oo házvevők,

vagy akik ooooooooooooo

házukat el akarják adni,

eredményt csak úgy érnek el, ha megfigyelik az

„EGYETÉRTÉS”

hirdetési rovatát, mert ott mindent megtalálnak, amire szükségük van.

Ajánlat

Aranyért

ezüstért budapesti legmagasabb napiárat fizettek, Krámer, Simonffy-utca 17. 3876

Aranyat,

ezüstöt, briliánsat, zálogcédlut vesz legmagasabb napi áron Steiner Mihály, Hatvan-u. 2. sz. I. emelet. 3433

Boros hordó

uj és használt, taposó kádák, szőlő szedő dezsák, léhók, puttonok, bor- és kutvedrek, káposztás és zsiros hordók állandóan raktáron minden nagyságban és mennyiségben kaphatók

Báró Györfly hordógyárban Nap-u. 4. Telefon 12-83.

Prima

orth. kóser liba naponta friss egészben 90 korona, hus 50 korona. Blau Adolf, Hatvan-u. 33. szám. 3894

Jó házi koszt

Ungváry János vendéglőjében, Pacsirta-u. 48. sz. alatt kapható. Abonensek is elfogadhatnak.

BIRINYI RÓZA

kelmefesté, vegytisztító, kifogástalanul fest, tisztít mindennemű ruhát, ugyszintén szörme festést is elvállal a legrovidebb idő alatt. — Csapó-utca 17. sz. — Színházi átjáró.

10,000 koronát

adok annak, aki két szoba, konyha és mellék helyiségekből álló lakáshoz juttat. Cim: Csapó-utca 64. 3890

Egy

esetleg két üzlethelyiséget 5-6 évre előnyös feltételek mellett kiadnék. — Ugyanott 2 konkolyozó eladó. Altmann Simon kereskedő, Hajduböszörmény. 3889

Kereslet

Házvezetőnek idősebb, tisztességes magános nő vagy özvegy iparosné keresetlik. — Beresényi-utca 24. sz., déli 12-2-ig. 3324

Fakladó

épületfa és deszkaüzletben jártas, azonnal felvétetik Orbán és Tsa fakereskedőknél, Szoboszlói-ut. 3891

Kemence-munkások

felvétetnek állandó munkára a Városi tégla-gyárban. 3887

Csizmadiá-segédkeket

felvesznek állandó munkára. 130-180 K. — Kónya-telep vámház, Tisza. 3895

Cipészsegédkeket

vegyes munkára felvétetnek. Pénez, Rákóczi- és Leány-utca sarok. 3897

Elsőrendű

kabát munkás férfi és kézülények felvétetnek Bonedek Ferenc női divatterme, Batthyány-utca 1. 3896

Eladás

Boroshordó

4 darab 500 literes eladó. — Alföldi raktár, Pesti-utca 2. sz. 3892

Eladó

fűszerüzleti berendezés teljes felszereléssel, áruval azonnal eladó. — Csapó-u. 86. 3893

Szalongarnitúra

ebédlő, plüssdivány, buzásláda, komót és gyermekágy eladó. Simonffy 36.

Az Egyetértés szerkesztőségének és kiadóhivatalának a telefonszáma 4.

Tiszántuli Pénzváltó Bank

Reinbold, Szilágyi és Társai, Debreczen, Csapó-u. 19. sz. Telefon: 566.

Foglalkozik a banküzlet minden ágazatával, bevált:

Mindenféle külföldi pénznemeket, arany- és ezüst érmekeket, ide nyokat stb. a legmagasabb napi árfolyamon.

Értéktőzsdel megbízásokat vállal, külföldi átutalásokat teljesít a legelőnyösebb feltételek mellett. (Devizákat és külföldi kifizetéseket vesz és eiad.)

Szappanosoknak szállít prima olvasztott faggyut, csontszirt a legolcsóbban.

Timároknak pedig folyékony és szilárd tölgyfakivonatot (tannint), olvasztott faggyut, halzsirt, cserzőanyagokat stb.

Gép- és motorüzemek itt szerezhetnek be legolcsóbban henger- és kenőolajokat, benzint, gépszirt, szijjakat stb.

Tűzfát (csér, tölgy és bükkhasáb) vegontételekben szállít.

Terményeket (buzát, rozst, árpát, zabot, tengerit és hüvelyeseket) vásárol a legmagasabb napi áron.